

KURIER POLSKI

Rok II | telefon Centrali w Bydgoszczy 33-41 i 33-42 (czynne całą dobę) | Czwartek, dnia 24 stycznia 1946 r. | Wydawca: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW” | Konto PKO „ZRYW” Nr VI-135. PKO „J.K.P.” Nr VI-140 | Nr 23
Centrala zamiejscowa 90. Rozmówca publiczna 19-07. Sekretariat przyjmuje od 10 do 12. Konto bieżące: Bank Związku Spółek Zarobkowych w Bydgoszczy

Zgodna współpraca w komisji politycznej ONZ

Problem energii atomowej -- Przyjęcie rezolucji moskiewskiej -- Komisja wybrała Hyde Park na siedzibę

LONDYN (PAP-dr). Dalsze posiedzenie ONZ odbędzie się w czwartek. 6 komisji obradowało w ciągu ub. dnia, a między nimi komisja polityczna i bezpieczeństwa, powiernicza, społeczno-gospodarcza i kulturalna.

Na komisji politycznej najbardziej interesującym momentem była dyskusja nad problemem energii atomowej. Po wyborze przewodniczącego (Luksenburg) oraz sprawozdawcy (delegat Ekwadoru) przystąpiono do dyskusji nad rezolucją Wielkiej Piątki i Kanady w sprawie ustanowienia komisji dla spraw energii atomowej. Zagadnienie to wywołało ołbrzymie zainteresowanie. Sala była wypełniona po brzegi. Debatę otworzył senator USA, Connally, proponując przyjęcie za podstawę dla prac komisji rezolucję, przedstawioną przez Związek Radziecki, a popartą przez Francję, Chiny i Kanadę. Amb. Gromyko podkreślił, że zadania i uprawnienia komisji zostały jasno określone w tekście rezolucji moskiewskiej, opublikowanej 6 stycznia. Delegat Francji złożył podziękowanie memom stanu, którzy w Moskwie opracowali tekst rezolucji i wyraził wielkie uznanie za oddanie tego epokowego wynalazku do dyspozycji ONZ.

Następnie głos zabrał min. Bevin, który podkreślił konieczność szybkiego wypowiedziania się na temat rezolucji ze względu na niepokój opinii publicznej w sprawie energii atomowej. Delegat Polski podniósł konieczność uzyskania gwarancji, że energia atomowa będzie użytkowana wyłącznie dla celów pokojowych. Na wniosek delegata Ukrainy Manuilewskiego, nastąpiło głosowanie, w wyniku którego rezolucja moskiewska została przyjęta 46 głosami.

Na posiedzeniu komisji powierniczej przewodniczył delegat Urugwaju. Na wniosek Wielkiej Brytanii obrano delegata Abisynii na wiceprzewodniczącego. Delegat Białorusi wyraził swe zadowolenie i uznanie dla tych państw z Wielką Brytanią na czele, które oddały swe kraje

Wielkie strajki w Ameryce

WASZYNGTON (PAP-ms). W Stanach Zjedn. porzucilo pracę 30 tysięcy pracowników fabryk narzędzi rolniczych, żądając 30% podwyżki płac. Obecnie strajkuje w Ameryce 1 1/2 miliona robotników. Z wyjątkiem kilku stalowni największe zakłady stalowe są nieczynne.

Wojna domowa w Grecji

ATENY (FA). W związku z ruchami, przybierającymi charakter wojny domowej, zwołano nadzwyczajne posiedzenie gabinetu greckiego, a to celem ratyfikowania ustaw zabraniających zgromadzeń publicznych. 2.000 osób z organ. monarchistycznej „X” zabarykadowało się w pewnej wsi niedaleko Kalamata, zabierając 200 zakładników spośród ludności. Gwardia narodowa na skutek tego postawiła powstańcom czasokres do poddania się.

Dymisja rządu perskiego

LONDYN (FA). Premier Persji złożył dymisję swego rządu na ręce szacha, który dymisję tę przyjął. W kołach rządowych twierdzą, że zmiana rządu nie wpłynie na zmianę delegacji w ONZ, a rząd perski ustąpił m. in. dlatego, aby nie utrudniać dalszych prac delegacji perskiej na

mandatowe pod powiernictwo ONZ. Na pierwszym posiedzeniu komisji dla spraw kulturalnych omawiano sprawy dot. praw człowieka, opieki nad mniejszościami narodowymi, równouprawnienia kobiet i wolności

Noty Związku Radzieckiego i Ukrainy w sprawie wydarzeń w Grecji i Indonezji

LONDYN (dr). Radziecka i ukraińska delegacja do ONZ złożyły noty do Rady Bezpieczeństwa o rozważeniu sytuacji w Grecji i w Indonezji. Noty te wręczone zostały w 48 godzin po złożeniu do Rady Bezpieczeństwa

wniosku o rozpatrzenie sporu sowiecko-perskiego.

W nocie ZSRR Gromyko, zgodnie z instrukcją swego rządu, w myśl art. 35 karty ONZ uważa za konieczne przedyskutowanie przez Radę Bez-

pieczeństwa sytuacji, jaka istnieje w Grecji. Obecność w Grecji wojsk angielskich nie może być tłumaczona koniecznością utrzymywania linii komunikacyjnych, co więcej, staje się środkiem nacisku na wewnętrzne sprawy kraju, z czego korzystają niektóre elementy reakcyjne. Sytuacja taka oznacza mieszanie się do wewnętrznych spraw kraju przez obce siły zbrojne i dlatego podpada pod par. 35 karty ONZ, gdyż sprawy te nie tylko dzieją się ze szkodą dla narodu greckiego, ale dla pokoju i bezpieczeństwa świata.

Noty Związku Radzieckiego i Ukrainy w sprawie wydarzeń w Grecji i Indonezji

Nota Ukrainy, przedłożona przez del. Manuilewskiego, powołuje się na ten sam art. 35 karty ONZ a dotyczy sprawy Indonezji. W nocie stwierdza się, że w kraju tym regularne wojska angielskie walczą wspólnie z Japończykami przeciwko tubylcom. Nota domaga się rozpatrzenia i tej sprawy, przeprowadzenia koniecznych dochodzeń i podjęcia odpowiednich kroków.

Na skutek tych not, Bevin odbył dłuższą naradę z Attlee i zwołane zostało nadzwyczajne posiedzenie gabinetu angielskiego, w którym omawiane będą sprawy, poruszone w obu notach.

Każdej chwili oczekiwane jest przybycie Wyszyńskiego do Londynu, który odleciał już z Berlina.

Prezydium Rady Najwyższej Związku Radzieckiego wydało rozporządzenie podziału komisariatu ludowego na dwa komisariaty: zachodni i wschodni.

Prezydium Rady Najwyższej Związku Radzieckiego wydało rozporządzenie podziału komisariatu ludowego na dwa komisariaty: zachodni i wschodni.

Prezydium Rady Najwyższej Związku Radzieckiego wydało rozporządzenie podziału komisariatu ludowego na dwa komisariaty: zachodni i wschodni.

Mowa Trumana przed Kongresem

WASZYNGTON (FA). Prezydent Truman przemawiał przed Kongresem amerykańskim, przy czym poruszył 3 zasadnicze problemy:

1. problem przekształcenia produkcji przemysłu wojennego na produkcję pokojową,

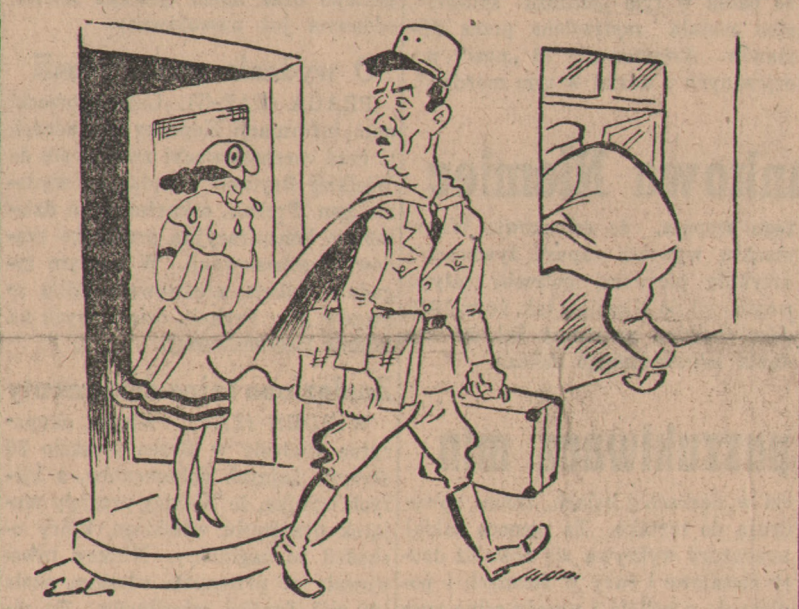
2. politykę zagraniczną Stanów Zjednoczonych.

3. różne zagadnienia wewnętrzno-polityczne, natury gospodarczej i społecznej.

Stany Zjednoczone — mówił prezydent — zobowiązały się do szczerzej, bezterminowej współpracy pokojowej, celem zapobieżenia wojnie. W kwestii bomby atomowej, prez. Truman wyraził nadzieję, że przy pomocy ONZ uda się wypracowanie planu tak ścisłej kontroli, że uniemożliwi

się wszelkie zakusy użycia bomby atomowej dla celów niszczycielskich.

Wśród zagadnień wewnętrznych prezydent poruszył sprawę zatargów i strajków w przemyśle amerykańskim, stwierdzając, że ze spodziewanym wzrostem produkcji pracodawcy będą mogli płacić swoim pracownikom odpowiednie wyższe wynagrodzenia, a również i ceny za artykuły pierwszej potrzeby ulegną znacznemu obniżeniu.

Gen. de Gaulle opuścił Paryż

PARYŻ (FA). Gen. de Gaulle w towarzystwie małżonki opuścił Paryż. W Zgromadzeniu Narodowym toczą

proponując Feliksa Gouin. Partia postępowych katolików wyraża nadzieję, że gen. de Gaulle cofnie swoją decyzję i powróci do życia politycznego, jeśli okaże się, że kryzysu rządowego nie będzie można przezwyciężyć.

proponując Feliksa Gouin. Partia postępowych katolików wyraża nadzieję, że gen. de Gaulle cofnie swoją decyzję i powróci do życia politycznego, jeśli okaże się, że kryzysu rządowego nie będzie można przezwyciężyć.

proponując Feliksa Gouin. Partia postępowych katolików wyraża nadzieję, że gen. de Gaulle cofnie swoją decyzję i powróci do życia politycznego, jeśli okaże się, że kryzysu rządowego nie będzie można przezwyciężyć.

proponując Feliksa Gouin. Partia postępowych katolików wyraża nadzieję, że gen. de Gaulle cofnie swoją decyzję i powróci do życia politycznego, jeśli okaże się, że kryzysu rządowego nie będzie można przezwyciężyć.

proponując Feliksa Gouin. Partia postępowych katolików wyraża nadzieję, że gen. de Gaulle cofnie swoją decyzję i powróci do życia politycznego, jeśli okaże się, że kryzysu rządowego nie będzie można przezwyciężyć.

proponując Feliksa Gouin. Partia postępowych katolików wyraża nadzieję, że gen. de Gaulle cofnie swoją decyzję i powróci do życia politycznego, jeśli okaże się, że kryzysu rządowego nie będzie można przezwyciężyć.

proponując Feliksa Gouin. Partia postępowych katolików wyraża nadzieję, że gen. de Gaulle cofnie swoją decyzję i powróci do życia politycznego, jeśli okaże się, że kryzysu rządowego nie będzie można przezwyciężyć.

proponując Feliksa Gouin. Partia postępowych katolików wyraża nadzieję, że gen. de Gaulle cofnie swoją decyzję i powróci do życia politycznego, jeśli okaże się, że kryzysu rządowego nie będzie można przezwyciężyć.

proponując Feliksa Gouin. Partia postępowych katolików wyraża nadzieję, że gen. de Gaulle cofnie swoją decyzję i powróci do życia politycznego, jeśli okaże się, że kryzysu rządowego nie będzie można przezwyciężyć.

proponując Feliksa Gouin. Partia postępowych katolików wyraża nadzieję, że gen. de Gaulle cofnie swoją decyzję i powróci do życia politycznego, jeśli okaże się, że kryzysu rządowego nie będzie można przezwyciężyć.

proponując Feliksa Gouin. Partia postępowych katolików wyraża nadzieję, że gen. de Gaulle cofnie swoją decyzję i powróci do życia politycznego, jeśli okaże się, że kryzysu rządowego nie będzie można przezwyciężyć.

proponując Feliksa Gouin. Partia postępowych katolików wyraża nadzieję, że gen. de Gaulle cofnie swoją decyzję i powróci do życia politycznego, jeśli okaże się, że kryzysu rządowego nie będzie można przezwyciężyć.

Herriot

przywódcą radykalów, najpoważniejszy kandydat na następcę de Gaulle'a

się narady nad wyborem nowego szefa rządu francuskiego. Komuniści wycofali w międzyczasie kandydaturę swego przywódcy Thorez,

W dalszym ciągu obrad dokonano wyboru władz stronnictwa. Prezesem PSL wybrano St. Mikołajczyka, przewodniczącym Rady Naczelnej PSL — dr Kiernika.

Kongres wysunął propozycję dot. taktyki wyborczej. Rada Naczelna została upoważniona do wyznaczenia ponownego Kongresu, gdyby zaistniała potrzeba zadecydowania, czy PSL pójdzie do wyborów oddzielnie czy w bloku.

Wczoraj odbyła się w ramach Kon-

gresu uroczysta akademicka ku czci śp. Wincentego Witosa. Na całość programu złożyły się krótkie przemówienia, po czym nastąpiła część artystyczna. Artyści Teatru Polskiego odegrali kilka fragmentów z „Wesela” Wyspiańskiego, a Zofia Rabcewiczowa wykonała szereg utworów Chopina.

Niespokojna Palestyna

LONDYN (FA). W Palestynie odbywają się dalsze aresztowania w związku z zamachem bombowym, dokonanym na placówkę straży na przedmieściu Haify. Na skutek wybuchu 15 żołnierzy i 1 policjant angielski odnieśli rany.

Herriot

przywódcą radykalów, najpoważniejszy kandydat na następcę de Gaulle'a

się narady nad wyborem nowego szefa rządu francuskiego. Komuniści wycofali w międzyczasie kandydaturę swego przywódcy Thorez,

W dalszym ciągu obrad dokonano wyboru władz stronnictwa. Prezesem PSL wybrano St. Mikołajczyka, przewodniczącym Rady Naczelnej PSL — dr Kiernika.

Wyzwolić siły gospodarcze

Około unarodowienia przemysłu toczy się gorąca dyskusja publiczna i prywatna. Nic dziwnego. Unarodowienie najważniejszych gałęzi gospodarczych to radykalne przełamanie obrazu gospodarczego całej polskiej społeczności, to gwałtowne zerwanie maski z oblicza nie zawsze prawdziwej, by nie powiedzieć zakłamanej ideii ekonomicznego liberalizmu. Przedwojenne zwyczajne myśli gospodarczych krzyczą o swoje prawa. Nie wszyscy są pracownikami, pobierającymi stałe dochody, pozostaje inicjatywa prywatna, która musi uruchomić wszystkie swoje możliwości, ażeby nie dopuścić do powstania organizacji gospodarczej, przeszkadzającej inicjatywie prywatnej w wykonywaniu swoich według niej słusznych zadań zawodowych, celem osiągnięcia jak najlepszych warunków bytowania. Dochodzi tu oczywiście akcja rodzimego i zagranicznego kapitału, oraz niezadowolone wydziedziczonego obszarnictwa. Konflikt jest tu nieunikniony.

Powodzenie ekonomiczne, a za tym i polityczne kraju zależy od jak najdalej posuniętego wprzeżnięcia w codzienną pracę gospodarza całego społeczeństwa, wraz z jego zasobami energii materialnej i psychicznej. To też sprawy gospodarcze, jakkolwiek są tak wybitnie drażliwe, obchodząc kieszeń każdego obywatela z osobna, winny być omawiane i realizowane z dużym spokojem dla nieprzygotowanego umysłu ludzkiego kompromisu. Nie trzeba się dziwić, jeśli przez jedną choćby najczarniejszą noc dziejową, nie wszyscy przejrzieli, nie wszyscy zrozumieli treść wydarzeń historycznych doby powojennej — tym więcej, że podpisy krajo- i zagraniczne wciąż jeszcze ludźmi naiwnych wizją powrotu przedwojennych praktyk złotodajnego liberalizmu. Lepiej pojmuje ten, co zyskuje — a gorzej ten — co traci.

Oczywiście im dłużej niepojętny uczeń nie może polapać się na istocie tajemników przedmiotu, tym więcej płaci „trycwowego” i naraża się poza tym na to, że jego koledzy przestępną go raz na zawsze. Więc nie tylko wychowawca, ale i uczeń muszą wyteńczyć wszystkie swoje siły, ażeby egzamin wypadł dobrze. Ustawa o unarodowieniu wielkiego i średniego przemysłu została przez KRN uchwalona, ramy dla prywatnej inicjatywy zostały ustawowo zakreślone, a więc kłamka zapadła. Dyskusja się skończyła. Chcąc włączyć realny udział w życiu gospodarczym, trzeba w przepisanych ramach zerwać się do pozytywnej roboty.

Gospodarka planowa państwa zastąpiła chaos samoczynnej ekonomiki liberalnej. Celem zrealizowania zwycięskich na całym niemal świecie hasel sprawiedliwości społecznej, machina państwa przejęła środki produkcji, ażeby zyski stąd płynące, mogły służyć dla dobra ogółu obywateli, również tych, którzy za czasów gospodarki liberalnej z natury rzeczy byli pokrzywdzeni, to jest dla świata pracy. Przed wojną procent kapitału zagranicznego w Polsce, domagającego się kolonialnych wprost zysków, wynosił w górnictwie i hutnictwie 52, w przemyśle naftowym 87, w przemyśle elektrycznym 66. Obecnie owoce pracy robotnika tych zakładów po-

zostają w kraju dla dobra wszystkich obywateli. Nie mniejszy hacracz płacilo społeczeństwo kapitałowi różnimemu.

Gospodarcze planowanie czynników państwowych i nadrzędnych jest w możliwości urzędowania nie tylko przemysłu, ale całego życia gospodarczego w ten sposób, ażeby dostosować wytwórczość do rzeczywistych potrzeb kraju, co skutecznie zapobiegnie nadprodukcji w niektórych gałęziach pracy i następującej po tym tragicznej fali za stoju gospodarczego i bezrobocia. Celowa centralna polityka gospodarcza potrafi dostosować wytwórczość krajową do istniejących możliwości produkcyjnych, pod względem zasobów surowcowych, rezerw pieniężnych i ujawniającego się zapotrzebowania zagranicznego, czego przedsiębiorca prywatny w tej mierze nie jest zdolny uczynić. Scentralizowana informacja o gospodarce świata daje państwu możliwość korzystnego dla wymiany międzynarodowej nastawienia wysiłków własnego kraju. Państwowy urząd planowania ma za zadanie koordynowanie pracy przemysłu, rolnictwa i komunikacji, produkcji i spożycia, musi baczyć ażeby zaopatrzenie w surowiec i finansowanie wytwórczości odbywało się według zasady hierarchii potrzeb, winien realizować prawidłowe gospodarczo rozmieszczenie przedsiębiorstw w terenie, likwidować zbędne przewozy i pilnować, ażeby przedsiębiorstwa lokowały bliżej surowców i rejonów, wykazujących zapotrzebowanie na ośnośne produkty. Prace te ułatwia państwu okoliczność, że przemysł wielki i średni, komunikacja i finanse znajdują się w ręku władz.

Nie ulega żadnej dyskusji, że tego rodzaju gospodarka jest w obliczeniach ogólnopństwowych o wiele racjonalniejsza, w sumie globalnej intratniejsza, aniżeli gospodarka liberalna i prywatna walka konkurencyjna, która w szczytowych szych przejawach doprowadziła bądź do bankructwa przedsiębiorstwa i banku, bądź też do kartelizacji, eliminując szereg przedsiębiorstw z planu wytwórczości. Tu bowiem nie chodziło o to, ażeby jak najwięcej produkować dla dobra ogólnego, ale przeciwnie, produkować możliwie nie dużo, celem utrzymania odpowiednich cen na rynku towarowym, oraz szachowania zapędów świata pracy do wyższego wynagrodzenia za pracę, grożąc unieruchomieniem warsztatu. Z drugiej strony niewątpliwie słusze jest twierdzenie, że dopilnowanie małego przedsiębiorstwa przez prywatną inicjatywę daje naogół lepsze rezultaty, niżeli gospodarka państwowa w tymże zakresie. Stąd pochodzi, że małe przedsiębiorstwa rzemieślnicze, przemysłowe i handlowe pozostają domeną prywatnej inicjatywy.

Dzisiaj umysłowość ludzka coraz więcej rozumie, że własność dająca zyski dyskontuje pracę, wynalazki, cywilizację i kulturę długich wieków, które przecież nie pracowały na to, żeby wyłącznie jedynemu pozostawić spuściznę swego znoju. Z owoców przeszłości, ma prawo korzystać całe pokolenie obecne. Do istniejących obiektywnych warunków społecznych i gospodarczych zastosuje się każdy, zdolny do pracy obywatel.

Im prędzej to zrobi, tym lepiej dla niego i dla całego kraju. Pomoc zagraniczna należąca się Polsce może w największej mierze ze wszystkich państw europejskich, jest nam udzielana w dawkach społecznych. Dary UNRRA skończą się w grudniu br. Jesteśmy skazani sami na siebie, a mamy do zrobienia bardzo dużo.

Wszystkie czynniki w państwie winny zrozumieć wagę obecnej polskiej przełomowej chwili dziejowej. I władze, i spółdzielczość, i inicjatywa prywatna, żywiąc odpowiedzialnie zrozumienie dla owianych dobrą wolą cudzych przekonań gospodarczych, winny stworzyć atmosferę wzajemnego zaufania przez dotrzymanie przyrzeczeń i obowiązujących ustaw. Potrze-

Pos. Popiel wita kongres PSL

WARSZAWA (PAP). W imieniu Str. Pracy kongres PSL powitał prezes Karol Popiel. Mówca pragnie przede wszystkim podkreślić te momenty, co łączy, a nie te, co dzieli. Prezes Popiel sięga do wspomnień historycznych, kiedy to, pod koniec pierwszej wojny światowej, w roku 1917 w Krakowie, przez usta polskiego Stronnictwa Ludowego Tetmajera, na zebraniu przedstawicieli polskich w sejmie galicyjskim i w parlamencie austriackim proponowano rezolucję, że jedynym rozwiązaniem sprawy polskiej jest stworzenie wolnego, niepodległego Państwa Polskiego. Ta inicjatywa stała się podstawą, na której mogło się dokonać zjednoczenie rozdarłej opinii polskiej.

Następnie przypomina premierostwo Wincentego Witosa, który stanął,

jako jeden z pierwszych budowniczych odradzającej się z niewoli Polski. Tylko w oparciu o takie tradycje ruch chłopski mógł w ciężkich chwilach znaleźć wyraz dla najwyższej sumy ofiar chłopskich, jak to widzieliśmy w pamiętnym strajku chłopskim w sierpniu 1937 r. Chłop strajkował wówczas nie w imię ciasnych egoistycznych celów, ale dążył się o znacznie większe dobro ideowe — o wolność narodu i podeptane prawo. Domagał się powrotu do demokracji i żądał na pięć minut przed katastrofą nawrotu do błędnej polityki zagranicznej Becka. Pozostanie wielkim błędem, wielkim grzechem rozbitej wówczas demokracji polskiej, że nie mogła wówczas tego wysiłku wzmożyć, a przez to i państwa od katastrofy nie uchroniła.

282 Polaków poległo w Berlinie

BERLIN (ZAP). Urząd statystyki wojennej przy Radzie Kontrolnej w Berlinie ustalił na polecenie władz okupacyjnych liczbę ofiar wojny obcych narodów, pochowanych w Berlinie. Oprócz poległych żołnierzy radzieckich, których liczbę jeszcze się ustala, poległo w Berlinie lub zmarło

wskutek odniesionych ran 1.543 Francuzów, 734 Holendrów, 442 Belgów, 282 Polaków, 262 Anglików, 218 Amerykanów, 160 Włochów, 52 Węgrów, 26 Bułgarów. Tożsamości i narodowości kilkuset ofiar nie zdołano zidentyfikować.

Nowe wielkie groby zbiorowe

WIEN (PAP). Austriackie ministerstwo sprawiedliwości wydało komunikat następującej treści: „W okolicy Eisenerz odkryto dwa wielkie groby zbiorowe. Z jednego z nich wydobyto dotąd 152 trupy. Na podstawie śledztwa ustalono dotychczas, że chodzi tu o pewną grupę z masowego transportu Żydów, który był

przeprowadzany w końcu marca 1945 roku z Węgier do Mauthausen. Do Mauthausen z ogólnej liczby 4.000 ludzi doszło tylko 700 osób, reszta albo padła w tym „marszu śmierci“, albo została zastrzelona przez SS-manów. Aresztowano 18 „nazi“ podejrzanych o udział w tym mordzie.“

Gospodarka rabunkowa Niemiec

NORYMBERGA (FA). Przedłożony Trybunałowi materiał dowodowy wykazał nowe szczegóły rabunkowej gospodarki Niemiec w państwach zachodniej Europy, a szczególnie we Francji i w Belgii. Niemcy uprawiali w 1942 r. handel nielegalny do

tego stopnia, że członkowie Wehrmachtu wywozili zapasy żywności i artykuły pierwszej potrzeby całymi wagonami do Niemiec, tak, że w 1943 roku Goering zmuszony był do wydania odpowiedniego zakazu.

Zdemobilizowany poszukiwacz min

LONDYN (dr). Jednym z bardzo ważnych i skutecznych rodzajów broni wojsk sojuszników było poszukiwanie min. Angielski poszukiwacz min odegrał w wojnie bardzo doniosłą rolę, którą kontynuuje również w czasie pokoju, w przeciwieństwie do innych rodzajów broni, które są w czasie pokoju bezużyteczne.

Aparatury poszukiwacza min służą mianowicie do wykrywania gwoź-

dzi w deskach i belach, zanim powędrują do tartaku. Za pomocą takiej aparatury wykrywa się również druty metalowe i rury w ścianach i podłogach, a policja i urzędy celne pracują skutecznie przy pomocy poszukiwacza min, który pomaga przy wykrywaniu ukrytych przedmiotów metalowych, np. złotych monet, przeskadzając w przeszmyglowaniu ich.

W 22-gą rocznicę śmierci Lenina

MOSKWA (PAP-ir). W 22-gą rocznicę śmierci Lenina, na terenie całego kraju organizowano akademie i obchody, licznie zwiedzane przez mieszkańców. Tysiące mieszkańców Leningradu zwiedzały muzeum, otwarte w domu, w którym Lenin mieszkał w latach 1894—95. W skromnie umeblowanym pokoju znajduje się niemalowany drewniany stół i kilka krzeseł oraz drobne pamiątki codziennego życia Lenina i pamiątkowe dokumenty.

Amerykianie Polakom

GDYNIA (tel. wł.). W tych dniach do portu w Gdyni na statku „John Woolman“ przybyła pierwsza partia darów w ilości 350 ton, zapowiadanych przez Amerykańską Organizację Pomocy dla Polski ofiarowanych przez społeczeństwo amerykańskie. Przesyłki zawierają przeważnie żywność i odzież. Rozdziałem darów na całą Polskę zajmie się specjalne biuro zorganizowane przez oddział PCK w Gdyni, na czele którego ma stanąć p. Osiański, prezes delegacji Amerykańskiej Pomocy dla Polski.

by jest klimat psychiczny, który by doprowadził do gruntownego wyzwolenia drzemających w narodzie wszystkich sił gospodarczych, celem spełnienia rzetelnej pracy, na każdym odcinku polskiego życia gospodarczego.

Dr STEFAN HAUPE

ILUSTROWANY KURIER POLSKI

Kolaboranci w Europie

NORYMBERGA (PAP). Prasa amerykańska donosi, że w Europie jest 3 milionów kolaborantów, z których 2 miliony już skazano, a reszta oczekuje rozprawy. Prasa przypomina, że po pierwszej wojnie światowej postawiono w stan oskarżenia 50.000 osób za zdradę. Najwięcej wyroków przeciwko kolaborantom wydano we Włoszech, gdzie dotąd skazano 500.000 osób za współpracę z Niemcami i działalność faszystowską.

Wykrycie tajnej stacji doświadczalnej

KILONIA (ZAP). Angielscy eksperci, pracujący nad zagadnieniami rozbrojenia Niemiec, wykryli w Eckenförde, leżącym nad morzem Bałtyckim w pobliżu Kilonii, tajną stację doświadczalną niemieckiej marynarki wojennej. Stacja znajduje się pod ziemią pod płytą betonową grubości 6 m. Znalaziono tam w magazynach 6.000 torped, z których sześć zbudowanych było według najnowszych nieznanych planów niemieckich. Nowa ta broń stanowiła przedmiot badań inżynierów angielskich.

Aresztowanie hitlerowców w Austrii

MOSKWA (PAP-G). Agencja TASS donosi z Salzburga, iż urząd bezpieczeństwa aresztował w ostatnich dniach szereg wybitnych hitlerowców, wśród których znajduje się jeden z głównych austriackich przestępców wojennych, Helmut Wolf, nacelnik urzędu bezpieczeństwa w gestapo oraz agent gestapo Koller, oddawna już poszukiwany.

O wydanie gen. Prchali

PRAGA (PAP-G). Czechosłowacki min. informacji Kopecky oświadczył, iż rząd czechosłowacki zwrócił się do Wielkiej Brytanii z żądaniem wydania gen. Prchali, oskarżonego o działalność konspiracyjną przeciwko rządowi Czechosłowacji. W zeszłym tygodniu policja aresztowała kilku agentów gen. Prchali, działających na terenie Czechosłowacji.

Znaleziono tajne dokumenty

WIEN (ZAP). Władze okupacyjne znalazły w Bozen przeszło 30 skrzyń tajnych dokumentów, z których wynika, że Niemcy przejęły majątek przemysłu włoskiego, który uchodził za zaginiony. Niemcy inwestowali w przemysł włoskim około 100 mil. funtów szterlingów. Po załamaniu się Włoch, wyciągnęli Niemcy od 12,5 do 15 mil. szterlingów, w drodze kompensacyjnej, co ustala się dopiero na podstawie znalezionych akt.

Rzemiosło warszawskie

WARSZAWA (PAP). Rzemiosło warszawskie dźwiga się z upadku i z dniem 1 stycznia br. czynnych było już 5.824 zakładów rzemieślniczych, w tym 505 zakładów budowlanych, 1.344 metalowych, 618 spożywczych, 1.359 włókienniczych i innych.

Lenin a Polska

WARSZAWA (PAP). Z okazji 22-lecia śmierci Lenina wygłoszony został w stolicy odczyt pt. „Lenin a Polska“. Słowo wstępne wygłosił min. żeglugi i handlu Jędrzychowski.

Oficer niemiecki nie lepszy od SS

NOWY JORK (dr). „New York Times“ w sprawozdaniu z procesu norymberskiego porównuje sprawiedliwość i godność, jaka cechuje postępowanie sądowe przeciwko oskarżonym, z żadnym zemsty prawem siły, stosowanym przez Niemców wobec swoich ofiar. Pismo to podaje: „Obrona pracuje wprawdzie z takimi trudnościami, jak brał personel pomocniczy i ciasnota w miejscach pracy, lecz przewodniczący sądu, angielski sędzia Lawrence, obstawał przez cały czas procesu przy tym, by oskarżeni dowiedzieli się o każdym słowie postępowania dowodowego przeciwko nim i by ich obrońcy mieli pełną swobodę w porozumieniu się z nimi i brania świadków w ogień krzyżowych pytań“.

W artykule o procesie norymberskim pisze korespondent specjalny tej samej gazety, Raymond Daniel, że na podstawie przeprowadzonego materiału dowodowego sprostowane zostały błędne pojęcia o armii niemieckiej, a mianowicie, że głównodowodzący wojskami niemieckimi i niemiecką marynarką są w odróżnieniu od Hitlera i jego kompanów poważnymi osobami, o uczciwych charakterach.

Przeczy temu niesłychana ilość

Z naszego odcinka

„O zapewnienie bytu“

W kraju rolniczym, w kraju takim jak nasz, nie powinno być głodnych lub niedożywionych. Mieszkańcy jego nie potrzebują mieszkac w pieczarach skalnych, jak to ma miejsce we Włoszech, nie potrzebują się żywić korzonkami, jak to czyni ludność w pustynnych częściach Afryki. Przeciwnie, ludzie u nas mają prawo do najedzenia się i do dachu nad głową i mogą mieć to. Mamy rozległe równiny pod uprawę i na wyżywienie, mamy też nieprzebyte lasy na zapewnienie ludności budulca i mieszkań. A jednak tyłu jest pomiędzy nami głodnych, tyłu nie mających schronienia. I nie tylko starzy i sterani wiekiem zmuszeni są wyciągać wychudłą rękę po upokarzającą jałmużnę. A ilu jeszcze w ukryciu, wstydzając się zebrania, rozpaczliwie walczy z głodem i tuła się. Ale nie tylko o starszych idzie. Przyszłość każdego narodu zależy od wychowania zdrowych i wesołych dzieci. Czy jednak może mieć siłę do walki o byt i zdolności twórcze człowiek, który już od najmłodsze go dzieciństwa przeżywa dzięciennie troskę i smutek w oczach o niepewne jutro? Dziecko, prócz skibki chleba i cukru, potrzebuje mleka, owoców, jaj i dużo innych odżywczych artykułów.

Dziecko instynktownie pożąda takich drobniagów żywnościowych, których jego organizm najbardziej potrzebuje. Nic też dziwnego, gdy kilkakrotnie słyszałem, że dziecko w czasie odmawiania z matką modlitwy porannej, gdy doszło do słów: „chleba naszego powszedniego“ prosiło matkę, żeby jeszcze dodać „i cukierków i jabłuszek i mleczka daj nam dzisiaj“.

Prawda, wojna, która zmiotła nam urodzaje z pól i zniweczyła zapasy w ogromnej mierze, przyczyniła się do tego smutnego położenia.

Ale stan nieco podobny istniał już także przed wojną. Zmianę takiego stanu można przeprowadzić tylko przez zorganizowany wysiłek Stronnictwa Pracy postawiło sobie za zadanie wywalczenie dla obywateli zapewnienia bytu. Chrześcijańskie zasady, na których opiera się to stronnictwo, dają pewność polepszenia doli tych, którym los poskąpił materialnego zabezpieczenia. Wiemy, że trudno głodnym żyć rosą. Obywatel naszego kraju musi być syty, jego żona i dzieci również.

IGNACY GŁOWIŃSKI

Obozy wycieczkowe dla robotników w Anglii

LONDYN (dr). Angielskie Zjedn. Pracowników Transportowych rozpisano konkurs na wykonanie planów na obozy wycieczkowe dla robotników. Obozy takie urządzone będą w kraju, w znanych miejscach nadbrzeżnych i będą mogły pomieścić 550 osób. Dla osób, które lubią przebywać w masie, planowane są dalsze obozy wycieczkowe, mogące pomieścić do 5.000 osób.

Instytuty badawcze w Anglii

LONDYN (dr). W Izbie Lordów lord Barnby wniósł projekt ustawy, przewidujący stworzenie instytutu badawczego dla każdej gałęzi przemysłu. Zadaniem tych instytutów będzie stałe polepszanie przemysłu angielskiego, by produkcja angielska konkurować mogła z każdą inną produkcją zagraniczną. Koszty prac badawczych mają być pokryte przez składki w wysokości 1 proc. obrotu każdego przedsiębiorstwa.

Obrady Stron. Demokratycznego

WARSZAWA (PAP-ms). W drugim dniu obrad Stron. Demokratycznego dłuższy referat wygłosił min. Rabanowski, który zobrazował straty poniesione przez koleje państwowe podczas wojny. Siegają one 10 miliardów zł przedwojennych. Z ogólnej liczby 135 km mostów zniszczono 75 km. Z ogólnej liczby 20 milionów metrów kwadr. budynków kolejowych uległo zniszczeniu 7 mil. m. Mówca omówił trudności, wobec których stoi

Min. Komunikacji. Następnie przemawiał min. Rzymowski, który złożył sprawozdanie z działalności delegacji polskiej na obradach ONZ. Rada Naczelna Stronnictwa wyraziła mu podziękowanie za jego pracę dla państwa i społeczeństwa. Po przemówieniach obu ministrów nastąpiły referaty członków Stronnictwa. Równocześnie z obradami plenum trwały prace komisji.

Kalendarzyk

Środa, 23 stycznia
Katolicki: Rajmunda
Słowiański: Wróciślawy
Historyczny: 1943. Tripolis w re-
kach angielskich

BYDGOSZCZ

DZISIAJ ŚRODA LITERACKA
Dzisiaj o g. 18 w RDK Al. 1 Maja 14 odbędzie się 21 Środa Literacka Klubu Literacko-Artystycznego w Bydgoszczy. Prelegentem jest prof. dr Konrad Górski, którego odczyt na temat „O istocie poezji” wywołał w Bydgoszczy zrozumiałe zainteresowanie. Bilety normalne w cenie 10 zł i zniżkowe 5 zł do nabycia przy wejściu na salę.

Dzisiaj w Teatrze Polskim sztuka w 3 aktach M. Morozowicz-Szczepkowskiej pt. „Sprawa Moniki”. Początek o g. 18.30. Kasa czynna od 10—12 i od 15—18.30.

Tow. Śpiewu „Halka”. Dzisiaj, w środę 23 bm. o godz. 18 w sali Izby Rzemieślniczej pierwsze zebranie plenarne, na którym uczi Towarzystwo śp. Feliksa Nowowiejskiego. Obecność wszystkich członków konieczna. Sympatycy mile widziani.

WYSTĘP TORUŃSKIEGO BALETU
W BYDGOSZCZY

W sobotę dnia 2 lutego o godz. 12 odbędzie się w Teatrze Polskim gościnny występ Toruńskiego Baletu. Dane będzie wielkie divertissement Baletowe w 2-ch częściach z udziałem 25 tancerzek z Barbarą Bogdańską, Ursulą Gryglewską i Krystyną Kowalską na czele, oraz bluetka w 1 akcie Stanisława Dróbeckiego z choreografią Zofii Pflanz-Dróbeckiej z udziałem Barbary Bordańskiej, Krystyny Kowalskiej oraz 20 tancerzek toruńskiego zespołu.

Za spokój dusz Poległych, Zamordowanych i Zmarłych Członków Izby Adwokackiej w Toruniu odbędzie się w sobotę, dnia 26. I. 1946 r. o godz. 8.30 w kościele N. Marii Panny w Toruniu uroczyste

NABOŻENSTWO ŻALOBNE

na które zaprasza Rodziny, Kolegów, Przyjaciół i Znajomych
Okręgowa Rada Adwokacka
w Toruniu

Co? gdzie? kiedy?

TEATR POLSKI
Środa: Sprawa Moniki, Czwartek:
Klub kawalerów, Piątek: Sprawa Moniki.

TEATRY ŚWIETLNE
Pomorzanie: Chłopiec z naszego miasta, Wolność: Lenin w 1918 roku, Polonia: Król Broadway'u, Orzeł: Sportowiec mimo woli, Bałtyk: Książka.

NAJWAŻNIEJSZE TELEFONY
Komenda Miasta M. O. 23-47
Pogotowie Ratunkowe 10-00
Straż Pożarna 11-11

DYŻURY APTEK
Pod Łabędziem, Al. 1 Maja 5, Pod
Lwem, Grunwaldzka 37.

Woj. Komisja Oświatowa o szkolnictwie

Utworzenie komitetu opieki nad dziećmi i młodzieżą

BYDGOSZCZ. Odbyło się tutaj posiedzenie Woj. Komisji Oświatowej, powstałej z inicjatywy WRN. Po przedstawieniu zadań, WKO kurator szkolny dr Skopowski wygłosił referat pt. „Oświata i szkolnictwo na Pomorzu”, w którym zilustrował rozwój i działalność oświatową na Pomorzu.

Sieroty w wieku od 3-let lat umieszcza się w tzw. domach dziecka (sierocińcach), w których przebywa około 3.000 dzieci. Zakłady te prowadzone są w 90% przez sfery państw. Otwarto już również dwa państw. „domy dziecka” w Toruniu i Inowrocławiu. Pomorzu brak około 150 przedszkolek. W Toruniu istnieją specjalne kursy, odczuwa się jednak wielki brak zainteresowania dla nich. Organizacja szkół powsz. w woj. Pomorskim stoi na ostatnim miejscu w Polsce. Jednym z podstawowych

zadań WKO jest uruchomienie szkół przy wszystkich gminach, a nadto utworzenie większej ilości szkół 4—8 klasowych. Pomorzu brakuje również przeszło 900 nauczycieli. Niepokojącym zjawiskiem jest mała ilość kandydatów do zawodu pedagogicznego. Przeprowadzane kursy mają tempo przyspieszone, aby wypełnić jak najprędzej luki. Na Pomorzu szkoli się systemem normalnym tylko 11 kandydatów. W Bydgoszczy i w Toruniu istnieją również wyższe kursy dla nauczycieli. Około 100 szkół jest nieczynnych. Uczęszcza do szkół obecnie 13 roczników. Stosunek uczących się w szkołach powsz. wygląda następująco: Klasa I — 26%, uczącej się młodzieży, II — 27%, III — 22%, IV — 16%, V — 5%, VI — 2%, VII — 1%. W każdej klasie znajduje się przeciętnie około 30% młodzieży we właściwym

wieku, resztę stanowią starsi. Mała ilość uczniów w wyższych klasach zahamuje na kilka lat dopływ młodzieży do szkół średnich. W woj. Pomorskim istnieje w obecnej chwili 46 czynnych gimnazjów. Najważniejsze potrzeby ich zostały zaspokojone.

W dalszym ciągu referatu mówca poruszył sprawy budżetowe. Państwo nie może zaspokoić wszystkich potrzeb szkolnictwa, muszą więc przyjść z pomocą samorządy i org. polityczne i społeczne. Następnie dr Skopowski wysunął wniosek pomocy dla zdolnej, niezamożnej młodzieży przez powołanie do życia Wojewódzkiej Komisji Pomocy Dzieciom i Młodzieży, która przeprowadzi zbiórki pieniężną na terenie całego Pomorza. Koszty odbudowy szkół pomorskich obliczono na 60 milionów złotych, z czego 6-tą część została już wydana. ZNP przygotowuje akcję przeciwdziałającą demoralizacji młodzieży, zwłaszcza młodzieży szkół średnich.

W dyskusji poruszono m. in. sprawę odbudowy szkolnictwa, zasilków dla wdów po nauczycielach, kursów dokształcających w mieście i na wsi, projekt podatku oświatowego. Dalej wyjaśniono sprawę opóźnienia wypłaty poborów nauczycielskich i brak uczniów w rzemiośle.

Na zakończenie utworzono Komisję Opieki nad Dzieciom i Młodzieżą upoważniła Kuratorium Szkolne do przeprowadzenia zbiórki na potrzeby zdolnej ale biednej uczącej się młodzieży, zastrzegając sobie kontrolę i wgląd do przeprowadzanej akcji. (zz.)

Wystawa rękopisów

śp. Feliksa Nowowiejskiego w Bibliotece Miejskiej

Zmarły nagle na udar serca śp. Feliksa Nowowiejski, nestor kompozytorów polskich, okrył głęboką żałobą cały świat muzyczny. Wraz ze śmiercią znakomitego kompozytora społeczeństwo nasze ponosi niepowetowaną stratę nie tylko na polu muzycznym, lecz w Zmarłym traci Wielkiego Człowieka-patriotę.

W zbiorach Biblioteki Miejskiej znajdują się ofiarowane jej i dedykowane przez Zmarłego bezcenne rękopisy m. in. słynna „Rota”; hymn „Króluj nam, Chryste...”; wyjątki

ze słynnej opery „Legenda Bałtyku”; fragment z opery „Ondraszek”; hymn do słów „O, polski kraju święty” — Władysława Belzy.

Rękopisy powyższe, pieczołowicie przechowywane, umieszczono obecnie w gablotkach Wypożyczalni Biblioteki Miejskiej, by dać możność szerokiej publiczności zapoznania się z twórczością znakomitego kompozytora.

Wystawę przygotowała p. Maria Wierzbicka — wicekustosz Biblioteki i mgr. Klara Sarnowska.

Bez upoważnienia

W związku z naszymi notatkami w nr 17 z dnia 18 bm. pt. „Co się stało ze Starym Frycem?” w nr 18 z dnia 19 bm. pt. „Czy Bydgoszcz odzyska pomnik Sienkiewicza?”, Zarząd Miejski wyjaśnia co następuje: Zburzony pomnik „Starego Fryca” został sprzedany dnia 8 czerwca 1945 r. bez wiedzy Prezydium Zarządu Miejskiego przez ówczesnego decernenta Wyzd. Budownictwa Miejskiego, byłego wiceprezydenta p. inż. Weyhera firmie Józef Zawitaj, Odlewnia Brazu i Mosiądzu. Firma powyższa zapłaciła za spiz z pomnika po 13 zł za 1 kg i wobec tego uzyska-

no za 740 kg kwotę zł 9620, która została wpłacona przez firmę Zawitaj do Gł. Kasy Miejskiej.

Jak z powyższego widać, sprzedaż pomnika została przeprowadzona przez byłego wiceprezydenta inż. Weyhera bez upoważnienia Prezydium Zarządu Miasta, a kwota uzyskana ze sprzedaży nie może być w żaden sposób tłumaczona krytycznym położeniem miasta, gdyż 9.620 zł nie uratowały jego stanu finansowego.

Prezydent Miasta
(—) J. Twardzicki

Zniesienie ograniczenia
w zużyciu energii
elektrycznej

W związku z całkowitą poprawą sytuacji węglowej, z dniem dzisiejszym znosimy wszelkie ograniczenia w zużyciu energii elektrycznej.

Bydgoszcz, dnia 21. I. 46 r.
Zjednoczenie Energetyczne Okręgu Pomorskiego
(—) inż. J. Bijasiewicz
Dyr. Techniczny

PRACOWNIA
ORGANIZACJI BYDGOSKICH
Praca działu rolnego
„Społem”

BYDGOSZCZ. Według sprawozdań Działu Rolnego „Społem”, zebrano na Pomorzu w roku sprawozdawczym 1945 — 46.760 t. zbóż chlebowych, przekraczając nałożony kontyngent o 35%. Ziemiaków zebrano ogółem 44.600 t, zbóż siewnych dostarczono 6.000 t, strączkowych i oleistych 1.800 t, pasz 2.500 t, wełny

surowej ponad 25 ton.

Z artykułów przem. rozprawdzono maszyn roln. wyrobów żelaznych i żelaza wartości około 13 mil. zł. Materiałów budowl., szkła, cementu i papy dachowej dostawiono kilka wagonów, nawozów sztucznych około 5.000 t. Niezależnie od powyższych danych rozprawdzono w terenie w ramach Akcji Specj. towaru na ponad 6 mil. zł, towarów zaś pomieścił na akcję premiovą wartości około 1 mil. zł.

W bieżącym roku gosp. wypłacono rolnictwu na podstawie tzw. czeków niebieskich 26 mil. zł, premii zaś ziemni i premii wegl. wypłacono rolnikom ponad 27 mil. zł.

Obroty „Społem” osiągnęły ponad 60 milionów zł. (a)

POŚWIĘCENIE
NOWEJ PLACÓWKI HANDLOWEJ

W lokalu dawn. restauracji „Pod Bukietem” przy Al. 1 Maja 42 nastąpiło w ub. sobotę otwarcie nowej placówki handlowej pod firmą J. Berent. Firma prowadzi działy: radiowy i biżuterii, przy czym kierownikami działów są fachowcy.

Po poświęceniu nowej placówki przez ks. Stasiaka gospodarze serdecznie podejmowali zaproszonych gości. Nowej placówce — Szczęść Boże!

Wędrowka po... PUR-ze

Reportaż IKP z placówek Pow. Oddz. Państw. Urzędu Repatriacyjnego

PUNKT ETAPOWY

Powiatowy oddział PUR mieści się w lokalu przy ul. Dworcowej 47. Trzy piętrowy dom czyni wrażenie mrońskiego. Repatrianci, przesiedleńcy, powracający z obozów hitlerowskich i setki innych interesantów przewijają się codziennie przed urzędnikami, by zasięgnąć porady, doznać pomocy materialnej i moralnej. Kierownik Oddziału mgr. A. Bohdanowicz chętnie udziela nam informacji o wynikach dotychczasowej pracy, zamiarach na przyszłość, troskach i bolączkach. W październiku ub. r. nastąpiła reorganizacja PUR'u, w wyniku czego referat osadniczo-pracowniczy zlikwidowano, a osadnikom zaoszczędzono chodzenia od „Annasza do Kafasza”. W obecnej chwili jest 8 referatów: m.in. ogólny, etapowy, osadnictwa itd., a kierownicy poszczególnych oddziałów podlegają właśnie naszemu informatorowi, p. mgr. Bohdanowiczowi. Pracowników umysłowych i fizycznych jest ogółem 72. Urzędnicy pracują z samozaparciem, bo oprócz kartek żywnościowych i bezpłatnych obiadów nie otrzymują żadnych przydatków, a po-

bory są niewysokie, a w zamian za to — ileż to muszą wysłuchać skarg, narzekania i niemitych słów od pensantów, którym się wydaje, że PUR nie chce zafatwiać ich prośby, nie rozumiejąc, że „nie wszystko można co by się chciało”.

10 TYSIĘCY INTERESANTÓW

Przez 4 schroniska PUR przewinęło się od marca do stycznia br. około 10.000 ludzi. Pow. Oddział udziela opiekę doraźną, pomocy finansowej, lekarskiej, żywnościowej, pomocy w osiedlaniu się na gospodarstwach rolnych, miejskich itd.

Wydatki Pow. Oddz. do końca grudnia ub. roku wynoszą 2.392.311,20 z czego na zapomogi doraźne dla 2.041 rodzin wydano 894.000. Ponadto rozdano najbardziej 294 m. flaneli, materiałów ubraniowych itp. Na wyżywienie i opiekę sanitarną wydano 637.921,80 zł. Bezpłatnych porad lekarskich udzielono 4.122. Niezamożni otrzymują lekarstwa zupełnie bezpłatnie, jak również skierowuje się ich do szpitali i specjalistów na koszt PUR. W czasie swojej pracy Pow. Oddz. osiedlił na gospodarstwach

miejskich 1305 rodzin i 2.622 na wiejskich. Około 300 rodzin otrzymało już tytuły własności.

TYM, KTÓRZY MARZYLI...

Sprawa niezmiernie ważną i pilną jest dotychczas nieregulowana kwestia przepustek indywidualnych. Dziesiątki osób, które, wracając z Niemiec, przyjechały do Bydgoszczy w poszukiwaniu rodzin i dowiedziały się, że poszukiwani mieszkają obecnie w województwach centralnych, jak również przesiedleńcy, którzy chcieliby pojechać do domu po rodzinę i dobytek, odchodzą z biur zniechęceni i rozgoryczeni, gdyż PUR powtórnych przepustek wydać nie może i nie ma prawa, chyba na Zachód! Sprawa ta, pomimo interwencji w Min. Kom. utknęła na martwym punkcie i od półtora miesiąca ucichła... A już chyba byłby najwyższy czas dać możność ujrzania swych bliskich tym, którzy marzyli o tym w ciągu kilku lat pod knutem bestialskich zwyrodniałców, a nie zmuszać, jak to się zdarzało, do żebrania... na bilet kolejowy.

Niemają też trosk sprawiają sieroty, starcy i niezdolni do pracy. Opieka Społeczna jest przeładowana, a pomoc PUR nie może trwać wiecznie. Tak w ogólnych zarysach wygląda praca Pow. Oddz. PUR. Żeby się prze-

konać jak wyglądają kuchnie i jakość obiadów wydawanych na dworcu, udajemy się na stację przetokową, gdzie stoi tzw.

BIAŁY DOMEK

Tu mieszczą się: punkt sanitarny, gdzie w ciągu 24 godzin dyżuruje lekarz i siostra, udzielając doraźnej pomocy lekarskiej i tutaj też mieści się biuro, referatu transportowego. Kancelaria czynna jest całą dobę przyjmowaniem transportów, kierowaniem poszczególnej wagonów na Zachód, Południe i Północ, udzielaniem informacji i kartek na otrzymanie, chleba, kawy i obiadów zbiorowych, a także indywidualnych. O 100 metrów dalej znajduje się

KUCHNIA PUR'u

a przed nią nieodzowny... ogonek. Po kilku pytaniach od p. Witolda Sadkowskiego dowiadujemy się, że jest on kierownikiem stołówki i obu kuchni. Ta właśnie, w której się znajdujemy, czynna jest całą dobę. W każdej chwili po przyjeździe transportu, wydaje się kawę, chleb lub obiady, których do 1 stycznia br. wydano 215 tysięcy. Dzisiaj jest kurnik z kartoflami na miesiąc. Zaglądamy do kotła. Zgadza się. Gęsta, tłusta smaczna zupa. Po drodze na dworzec osobowy,

SAMOPOMOC CHŁOPSKA ZAJMUJE SIĘ TAKŻE I OGRODNICTWEM
BYDGOSZCZ. Związek Samop. Chł. na woj. pomorskie przystąpił do zebrania danych o stanie sadów i szkółek drzew owocowych w powiatach i na resztówkach. W okresie zimowym będzie ustalony w porozumieniu ze Zw. Sam. Chł. plan sieci szkółek na resztówkach oraz wyznaczone zostaną resztówki, które będą mogły prowadzić inspekty, kwaciarstwo, warzywnictwo oraz rozsadniki.

KAMA WZNOWIŁA PRODUKCJĘ

BYDGOSZCZ. Znana fabryka marmolady i soków owocowych „Kama” w Bydgoszczy wznowiła produkcję. Przewiduje się wyprodukowanie w styczniu 30 t marmolady. Ponieważ urządzenia fabryczne są częściowo zniszczone, a maszyny zużyte, projektuje się na wiosnę gruntowny remont urządzeń. W kampanii letniej przewiduje się wyrób marmolady, soków i moszczów owocowych. (a)

Sport

MISTRZOSTWA M. BYDGOSZCZY
W BOKSIE

W dniach 26 i 27 bm. w rocznicę oswobowienia naszego miasta odbędzie się pierwsze po 6-ciu latach mistrzostwa bokserskie m. Bydgoszczy. Udział brać mogą zawodnicy tak stowarzyszeni jak również i niestowarzyszeni.

Przypominamy, że termin ogłoszeń upływa z dniem 24 bm. Kierować je należy do Pom. O. Z. B. przy Al. 1 Maja 29, III ptr. w g. od 8—15.00.

UWAGA SZACHIŚCI!

Codziennie w godzinach popołudniowych odbywają się towarzyskie rozgrywki szachowe w RDK, Al. 1 Maja 14. Szachy wydaje się tymczasowo przy bufecie restauracji. W najbliższym czasie rozpocznie się turniej o mistrzostwo m. Bydgoszczy.

ROZGŁOSIENIA POMORSKA
czwartek, dnia 24 stycznia

7.00 Transm. z Warsz. 8.15 Progr. 8.20 Wiadom. miejsc. 8.25 Muzyka rozrywk. 9.10 Program dla radiowców. 12.00 Transm. z Warsz. 13.30 Pogad. rolnicza A. Pochwatki. 13.40 Muzyka rosyjska. 13.50 Skrz. poszuk. rodzin. 14.00 Muzyka ros. 14.10 Wiadom. miejsc. 14.15 Kronpom. 14.25 Przegl. prasy. 14.35 Sprawozdanie z V. Kongresu Str. Lud. 14.45 Muzyka dawna. 16.00 Transm. z Warsz. 17.30 Myśl demokrat w literat. polskiej. 17.45 Sławni śpiewacy. 18.00 Transm. z Warsz. 18.20 Opow. Fr. Grotta pt. „Ślepy Traf”. 18.30 Muz. kam. 19.00 Konc. rekl. 19.15 Toruń na antenie bydgosz. 19.30 Transm. z Warsz. 21.00 Konc. życz. 21.30 Skrz. posz. rodzin. 21.40 Transm. z Warsz. 22.00 „O Toruniu” w opr. Cz. Nowickiego. 22.10 Muz. tan. z udz. Z. Jarugi (śpiew). 23.00 Progr. na jutro, zakońc.

gdzie znajduje się druga kuchnia, zachodzimy do świetlicy, prowadzonej przez Urząd Informacji i Propagandy. I tutaj jest urzędnik PUR'u. Pracują na dwie zmiany... w piątek i świętek... Informatorzy podają adresy biur, przypominają o porze posiłku itd. W świetlicy jest czysto, ciepło, na stołach leżą pisma i gazety.

W końcu trzeciego peronu znajduje się

JESZCZE JEDNA KUCHNIA

Kotły buchają parą. I tu także każdemu ciekawość reporterska zajrzeć do środka. Jeden zawiera kawę, dwa inne z fasolą, gotowaną na szpikowych kościach i amerykańskim mleku. Rzeczywiście smaczna ale... czy smakuje tym innym? Pytamy jednego z konsumujących o miejsce pochodzenia. Ten z sandomierskiego, tamten z lubelskiego, a trzeci z Wilna.

— A czy zupa smakuje? — Och, panoczku. Po dwóch tygodniach jazdy w źle opalonym wagonie! Daj Boże, żeby nigdy nie była gorsza. Tak, to jest! Prawda. Ze swej strony możemy tylko życzyć, aby nie tylko nie była gorsza, ale coraz lepsza. Co znaczy lyk gorzej strawy wie tylko ten, kto sam się tulił do zimnej ściany wagonu i odywiał kawałkiem suchego chleba...
Edro

AUTO-WOSZ

Akcesoria samochodowe i motocyklowe
Bydgoszcz, Jagiell. 59, telef. 34-78
Gdynia, Abrahama 41

Jesteśmy wyjątkowo uprzą-
wieni do przyjmowania ogłoszeń dla
telematycznych Dyrekcji Poczty i
Telegrafów w Gdańsku obejmującego
miasto Województwa Gdańskiego i
Pomorskiego na rok 1946

Wspólnota

ODDZIAŁY:
GDYŃIA, Pocztowa Nr 8, tel. 246-85
SOPOT, Grunwaldzka Nr 36a, tel. 521-26

Bibułki

kupi każdą ilość fabryka gliz
„SOKÓŁ“, ŁÓDŹ, ul. Gdańska 111
Przy ofertach załączyć próbkę i cenę.

Kawiarnia „TĘCZA“

Spółdzielnia Pracy Muzyków
Aleje 1 Maja 105 1148
zaprasza wszystkich Spółdzielców i swoich Sympatyków na
czwartek artystyczny
w dniu 24. 1. 46. Początek o godz. 17

Olejarnia

w mieście powiatowym na Pomorzu, czynna — o zdolności przerobki na dobę jednej tonny surowca od zaraz na sprzedaż.
Zgłoszenia pod „Olejarnia“ do Ilustr. Kur. Polsk. w Bydgoszczy

MAŚC P-ra HEBDY OD ŚWIERZBU

znana ze swej jakości i skuteczności. Zupełnie nie brudzi cięta i bielizny.
KADAC W APTEKACH I FARMACJACH
Labor. Chemicz.-Farmaceut. T-wo HEBDA Warszawa

„Baltyk“

Wędzarnia Ryb i Wytwórnia Konserw i Marynat
Poznań, Kantaka 7, tel. 27-63
HURTI DETALI
poleca 720 r
żywe i wędzone ryby, konserwy, marynaty i inne artykuły rybne

Na marginesie

Soważne kłopoty

Jak wielkie są kłopoty władz okupacyjnych w Niemczech, świadczy wiadomość podana przez jedną z angielskich radiostacji, że dla podniesienia poziomu widowisk kulturalnych i urozmaicenia repertuaru, zniesiono zakaz swobodnego przejazdu artystów z jednej strefy okupacyjnej do drugiej. W teatrach i widowiskach zaznaczył się podobno brak talentów i trzeba było pomyśleć o zapewnieniu Niemiaszkom odpowiednio wartościowej strawy duchowej.

Jakoś nie władzom okupacyjnym nie mówią skrytobójcze morderstwa popełniane na żołnierzach armii okupacyjnej przez fanatyków niemieckich, nie mówią sprawozdania z procesu norymberskiego, ani głosi prasy o okrucieństwach popełnianych przez „pocziwych“ Niemców w krajach okupowanych.

Nie można zaprzeczyć, że i Niemcy mieli dużo „sentymentu“ do urządzania widowisk, a im większy był talent zbrodniczy inicjatorów, tym widowiska te były krwawsze, tym większy miały rozmach. Z talentu tego zasłynęli zwłaszcza w Polsce, gdzie jak kraj nasz długi i szeroki, w każdym miasteczku ludność zmu-

szona była przyglądać się masowym mordom i egzekucjom, nie mówiąc o innych „widowiskach“, jak wysiedlanie starców i dzieci przy 30 stopniowym mrozie, kiedy nawet pieczyński dla dziecka nie wolno było zabierać.

Dalecy jesteśmy od tego, aby komuś źle życzyć, ale gdyby się tylko Hitlerowi udało wdrzeć na tę „kleine Insel“ i utrzymać na niej chociażby przez 4 tygodnie, to napewno inne byłoby dziś zdanie władz okupacyjnych, które dziś tak bardzo troszczą się nawet o strawę duchową dla swoich niedoszłych katów! (fa)

Wydanie dzieł Stalina

MOSKWA (PAP-G). Agencja TASS donosi, że centralny komitet partii Związku Radzieckiego postanowił wydać dzieła Stalina, które ukazały się pomiędzy rokiem 1921—1946 i zawierać będą 16 tomów. Tomy będą się kolejno ukazywały w 1946, 1947 i 1948 r. Każdy tom poprzedza przedmowa oraz kronika geograficzna. Przedmowę do pierwszego napisał autor. Większość dzieł, sta-

nowiących pierwszy tom była opublikowana w nielegalnej prasie rewolucyjnej oraz w tajnej prasie gruzińskiej. Ogółem dzieł jest 5.000 egzemplarzy.

Skazanie na śmierć generałów czeskich

PRAGA (PAP-ms). Skazano tu na karę śmierci 2 generałów czeskich oskarżonych o zdradę stanu. Skazani na śmierć generałowie starali się utworzyć legion ochotniczy przy boku Niemiec do walki przeciwko Rosji.

Dożywianie dzieci niemieckich

BERLIN (ZAP). W najbliższych dniach wyjeżdża z francuskiej strefy okupacyjnej Berlina 3.000 dzieci do Freiburga (Breisgau w strefie francuskiej) na wypoczynek i dożywienie. Władze wojskowe stawiają w tym celu dwa pociągi.

Jeszcze jeden niewinny

BERLIN (ZAP). Aresztowany fotograf Hitlera, Hoffmann, jest dobrej myśli, gdyż zapewnia, że jest on niewinny. Nawet olbrzymi majątek, to — zdaniem Hoffmanna — owoc jego uczciwej pracy. Stwierdził, że Hoffmann miał m. in. 5 posiadłości wiejskich i 19 samochodów.

Uwaga FOTOGRAFOWIE

w hurcie polecamy art. fotograficzne
oraz wycieczki za zaliczeniem
Radio, Foto, Kino, Sprzęt
JUPITER
Bydgoszcz, St. Rynek 20, tel. 1865

POSZUKIWANIA

Poszukuję repatrianta Rukowicza Kazimierza przybyłego z Wilna — Szwagier Młossz, zamieszkały Szczecinek, Toruńska 15. [950]
Syna Dubiago Aleksandra poszukuje. Zgłoszenia kierować Koszalin, Plac Gwiazdzysty 10. [963]

NAUKA

Wieczorowe lekcje angielskiego dla dorosłych przy M. Liceum Kupieckim Kopernika 1 (prof. Klejnot). Nowy kurs dla początkujących godz. 7 od 1 lutego Kurs „English spoken only“ również dla mniej zaawansowanych godz. 5, od 29 stycznia. Klasa 53, II ptr. Zapisy tamże godz. 5 i 7, oraz z rana w sekretariacie. [1146]
Korespondencyjne Kursy Księgowości. Informacje: Lublin skr. pocz. 105. [972]

MATRYMONIALNE

Kawaler, zdolny fachowiec, pozna w celu matrymonialnym niebiedną pannę, wdowę, rozwódkę. Wiek, wygląd, miejscowość obojętne. Warunek — dobre serce. Wężyk, Łódź, Wólczajska 230. [955]
Inteligentna, reprezentacyjna, bogata poślubi mężczyznę dla nazwiska. Pierwszeństwo oficerowie. Sprawy traktuje poważnie. Oferty z pełnym adresem kierować: Zielińska, Postęrestante, Słupsk I.

UNIEWAŻNIENIA

Unieważniam książeczkę wojskową i inne dokumenty osobiste, skradzione wraz z portfelem w Świdwinie, Bielewicz Maciej. [953]
Unieważniam skradzione dokumenty na nazwisko Bronisław Gardzielewski, Bydg. Chocimska 9. [1149]
Unieważniam dokumenty na nazwisko Sitkowski Henryk, wydane w Białej Podlaskiej Nr 1030. [962]

ROZNE

Młynarz mechanik doświadczony w pracy poszukuje posady możliwie na wyjazd. Zgłoszenie do IKP Łódź Piotrkowska 66, pod „Młynarz“. [966]
Poważnej placówce wydzierżawie dom 15 pokojowy, centralne ogrzewanie, garaż, w pięknej dzielnicy Bydgoszczy. Oferty IKP, Bydgoszcz pod „Placówka“. [1142]

Ogłoszenie nieograniczonego przetargu ofertowego

Wydział Komunikacyjny Urzędu Pełnomocnika Rządu R. P. na okręg Pomorze Zachodnie w Koszalinie ogłasza nieograniczony przetarg ofertowy na rozebranie prowizorycznych drewnianych mostów drogowych przez rzekę Odrę.

Przetarg obejmuje rozbiórkę niżej podanych mostów:

1. Most prowizoryczny drewniany km rzeki Odry 697.000
2. Most prowizoryczny drewniany km rzeki Odry 651.000
3. Most prowizoryczny drewniany km rzeki Odry 645.000
4. Most prowizoryczny drewniany km rzeki Odry 643.700
5. Most prowizoryczny drewniany km rzeki Odry 640.000
6. Most prowizoryczny drewniany km rzeki Odry 634.000
7. Most prowizoryczny drewniany km rzeki Odry 632.900
8. Most prowizoryczny drewniany km rzeki Odry 630.900
9. Most prowizoryczny drewniany km rzeki Odry 628.500
10. Most prowizoryczny drewniany km rzeki Odry 621.000
11. Most prowizoryczny drewniany km rzeki Odry 618.000.

Potrzebne do przetargu podkładki ofertowe oraz warunki techniczne są do pobrania w biurze Wydziału Komunikacyjnego w Koszalinie.

Przetarg odbędzie się dnia 5 lutego 1946 r. o godzinie 12-tej w biurze Wydziału Komunikacyjnego w Koszalinie

Do tego terminu należy składać w Wydziale Komunikacyjnym w Koszalinie oferty w zalakowanej kopercie na każdą z wymienionych robót osobno z napisem „Oferta na rozebranie prowizorycznego mostu drewnianego przez rzekę Odrę w km.....“. Do każdej oferty należy dołączyć kwit na złożone w Kasie Skarbowej w Koszalinie wadium. Wysokość wadium wynosi 2% oferowanej kwoty.

Wydział Komunikacyjny zastrzega sobie prawo odbioru oferty, zmniejszenia robót lub unieważnienia przetargu.

Za Pełnomocnika Rządu R. P. na okręg Pomorze Zachodnie

(—) inż. Jan Amon

Naczelnik Wydziału Komunikacyjnego

Ogłoszenie nieograniczonego przetargu ofertowego

Wydział Komunikacyjny Urzędu Pełnomocnika Rządu R. P. na okręg Pomorze Zachodnie w Koszalinie ogłasza nieograniczony przetarg ofertowy na usunięcie względnie podniesienie zniszczonych konstrukcji żelaznych mostów drogowych.

Przetarg obejmuje niżej podane mosty:

1. Most Poniatowskiego (Baumbrücke) na Odrze Zach. w Szczecinie
2. Most Dworcowy (Bahnhofsbrücke) na Odrze Zach. w Szczecinie
3. Most na Odrze Wschodniej (Zollbrücke) na drodze Dab—Szczecin
4. Most na autostradzie Odra Zachodnia km rzeki Odry 727.950
5. Most na autostradzie Odra Wschodnia km rzeki Odry 727.950
6. Most w Gryfinie Odra Wschodnia km rzeki Odry 717.809
7. Most w Gryfinie Odra Zachodnia km rzeki Odry 717.809
8. Most pod Świecem (Szwedt) na Odrze Wsch. km rzeki Odry 690.500
9. Most pod Hohenwatzen km rzeki Odry 662.000.

Roboty będą wykonane w dwóch etapach. Pierwszy etap obejmuje częściowe usunięcie przeszkód z mostu rzeki celem umożliwienia spływu lodów. Drugi etap obejmuje ukończenie przewidzianych przetargiem robót.

Potrzebne do przetargu podkładki ofertowe oraz warunki techniczne są do pobrania w biurze Wydziału Komunikacyjnego w Koszalinie w godzinach urzędowych.

Przetarg odbędzie się dnia 5 lutego 1946 r. o godzinie 10.30 w biurze Wydziału Komunikacyjnego w Koszalinie.

Do tego terminu należy składać w Wydziale Komunikacyjnym w Koszalinie oferty w zalakowanych kopertach na każdą z wymienionych robót osobno z napisem „Oferta na wydobycie zniszczonej konstrukcji mostu drogowego na km.....“.

Do każdej oferty należy dołączyć kwit na złożone w Kasie Skarbowej w Koszalinie wadium w wysokości: do 1 mil. 2 %, do 5 mil. — 1,5%, ponad 5 mil. — 1%.

Wydział Komunikacyjny zastrzega sobie prawo odbioru oferty, zmniejszenia robót lub unieważnienia przetargu.

Za Pełnomocnika Rządu R. P. na okręg Pomorze Zachodnie

(—) inż. Jan Amon

Naczelnik Wydziału Komunikacyjnego

HANBLOWE

Barwniki stale kupujemy, „Stabil“, Łódź, Piotrkowska 39, telefon 140-25. [964]

Zegarki uszkodzone, zegary, budziki, maszyny do szycia i pisania oraz wszelkie narzędzia zegarmistrzowskie i części skupuje stale „Techna“, Bydg., Pomorska 7. [1150]

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Bydgoszcz, ulica Jagiellońska 17

ODDZIAŁY:

WARSZAWA, Żulińskiego 3; ŁÓDŹ, Piotrkowska 66, — tel. 153-44; POZNAŃ, Działychskich 8 — tel. 41-57; GDYŃIA-GDAŃSK w Gdyni, Abrahama 49 — tel. 270-82; KRAKÓW, Sławkowska 14; KATOWICE, Dworcowa 9 — tel. 336-61; SZCZECIN, Pionierów 16 — tel. 84-84; BYDGOSZCZ, Jagiellońska 24 (Pod Arkadami) — tel. 24-29. Pododdziały w większych miastach Polski

OGŁOSZENIA. Drobne po 5 zł za słowo. Poszukiwanie rodzin i pracy po 3 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów. Ogłoszenia millimetrowe: Przed tekstem 30 zł, w tekście 25 zł, za tekstem 10 zł, nekrologi 7 zł. Przetargi i ogłoszenia urzędowe 8 zł. Tabelażyczne i bilansa 15 zł za 1 mm. Niedziela i święta 50%, drożej.